

ကသံဉ်ကသီလာတထီဉ်ဂဲၤထီဉ်တၢ်လာ ADHD အဂီၢ်

တၢ်ကွဲးဖီဉ်

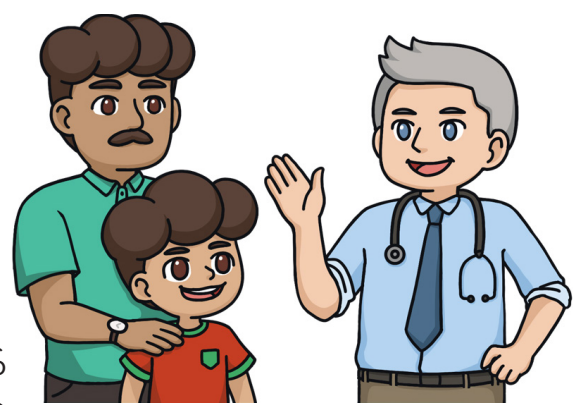
- နဖီအံၤဘၣ်တဘၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်အီၤဒီးကသံဉ်လာတမ့ၢ်ကသံဉ်လာအထီဉ်ဂဲၤထီဉ်တၢ်ဖဲကသံဉ်လာအထီဉ်ဂဲၤထီဉ်တၢ်မ့ၢ်တမၤတၢ်ဂ့ၤအခါလီၤ.
- ကသံဉ်တခါအံၤမၤတၢ်ကယီၤကယီၤဒီးမၤတၢ်ယံၢ်ယံၢ်လီၤ. အယံၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ထီဉ်ဘး 3 လါတချုးန့ၣ်တဲအီၤသ့ၤလၢမ့ၢ်အမၤတၢ်လီၤဆီလၢနဖီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ကသံဉ်ကသီလာတထီဉ်ဂဲၤထီဉ်တၢ်န့ၣ်အပူၤဖျးဝဲဒၣ်လၢဖိသၣ်အဂီၢ်ဒီးညီန့ၣ်ဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အတၢ်ဘၣ်ဒိထဲၣ်စၢ်ဖိန့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်လာတထီဉ်ဂဲၤထီဉ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဃုထၢခံခါတခါဖဲကသံဉ်ကသီလာအထီဉ်ဂဲၤထီဉ်တၢ်မ့ၢ်တမၤတၢ်ဂ့ၤ, မ့ၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်တဖိးမံလိာ်သးဒီးနဖီအခါန့ၣ်လီၤ. ကသံဉ်ကသီသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါလၢအမၤတၢ်ထီဉ်ဘးဖိသၣ် 6 ဂၤလၢ 10 ဂၤအကျါန့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်ကသီလာတထီဉ်ဂဲၤထီဉ်တၢ်လာအအိဉ်ညီန့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ-

- Atomoxetine
- Guanfacine: Intuniv®

နကသံဉ်သရၣ်ညီန့ၣ်ကစးထီဉ်မၤနအိကွၢ်ကသံဉ်အဖျါအဂီၢ်စၢ်လၢတၢ်ကထီဉ်န့ၣ်မ့ၢ်နဖီခိဆၢဝဲဒၣ်ကသံဉ်, တချုးအမၤအါထီဉ်ကသံဉ်အဂီၢ်လၢအပတီၢ်လၢအမၤတၢ်လၢနဖီအဂီၢ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ကသံဉ်ကသီလာတထီဉ်ဂဲၤထီဉ်တၢ်အမၤတၢ်ဒဲလဲဉ်.

ကသံဉ်ကသီလာတထီဉ်ဂဲၤထီဉ်တၢ်တဖျါစ့စ့န့ၣ်မၤတၢ်လၢကျါကျဲလၢအလီၤဆီလိာ်အသးန့ၣ်လီၤ. သန့က့, အဝဲသ့ၣ်ခဲလၢကဆီတလဲခိဉ်န့ၣ်အကံးအပိးအလီၤအညီန့ၣ်မၤဆူဉ်ထီဉ်“တၢ်အိဉ်ဖျါထီဉ်လၢအဘျုးအိဉ်လၢခိဉ်န့ၣ်အလီၤကဝီၤလၢအလီၤဆီလိာ်သးတဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ”အပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

Atomoxetine ဒီး Guanfacine ခံခါလၢန့ၣ်မၤတၢ်ခိဖျါပညိဉ်လီၤဝဲဒၣ်ဆူဉ်န့ၣ်အကံးအပိးအလီၤ “noradrenaline” န့ၣ်လီၤ. ကံးအပိးအလီၤတခါအံၤပဉ်ဃုာ်တၢ်ဒိကန့ၣ်, တၢ်ရဲဉ်ကျဲဒီးတၢ်သးဂဲၤအတၢ်ဖိဉ်ဂၢၢ်ဃာ်န့ၣ်လီၤ.

- Atomoxetine မၤတၢ်လၢကျါကျဲလၢ noradrenaline န့ၣ်ဘၣ်တၢ်စိဆုၢ်အီၤလၢကျါကျဲလၢအအိဉ်လၢခိဉ်န့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- Guanfacine မၤတၢ်လၢခိဉ်န့ၣ်အတၢ်မၤတၢ်လီၤဆီဆီ လၢအအိဉ်လၢခိဉ်န့ၣ်အပူၤလၢကထုးထီဉ် noradrenaline (ဒီး dopamine) ကအိဉ်အါဒီးကမၤတၢ်ဆူဉ်ဆူဉ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်ကသီလာတထီဉ်ဂဲၤထီဉ်တၢ်န့ၣ်မၤတၢ်လီၤဆီလိာ်အသးဒီးကသံဉ်ကသီလာအထီဉ်ဂဲၤထီဉ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

- အဝဲသ့ၣ်မၤတၢ်ကယီၤကယီၤဒီးအိဉ်ယံၢ်ယံၢ်ထၢထၢလီၤ.
- အဝဲသ့ၣ်မၤတၢ်လၢဒိတန့ၣ်ညါဒီးတုၤလၢဟါခိဒီးအမၤတၢ်န့ၣ်ယံၢ်ထီဉ်ဘး 24 န့ၣ်ရံဉ်လီၤ.
- တၢ်ဆၢကတီၢ်ယံၢ်ဝဲ 3 လါဃာ်ဃာ်တချုးန့ၣ်ထီဉ်အမၤတၢ်လၢလၢပဲၤပဲၤန့ၣ်လီၤ.
- လၢတဒဲသီးဒီးကသံဉ်ကသီလာအထီဉ်ဟူးဂဲၤထီဉ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်, တၢ်ဟံကတီၢ်ကသံဉ်ကသီလာတထီဉ်ဟူးဂဲၤထီဉ်တၢ်သတူၢ်လၢန့ၣ်ကဲတၢ်လၢအဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးသ့ၤလီၤ.

ကသံဉ်ကသီလာတထီဉ်ဂဲၤထီဉ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်ကဲတၢ်ဘျုးတၢ်ဖိဉ်လၢဖိသၣ်တဖၣ်လၢ-

- အီကသံဉ်ကသီလာထီဉ်ဂဲၤထီဉ်တၢ်တသ့မ့ၢ်လၢအကသံဉ်ကသီအတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတဖၣ်အယံ
- အိဉ်ဒီးတၢ်အိဉ်သးလၢအဘၣ်ယိဉ်တၢ်ဒိဉ်ဒိဉ်လၢဘၣ်တဘၣ်ကနးထီဉ်ခိဖျါတၢ်အိဉ်ဘၣ်ကသံဉ်လာအထီဉ်ဂဲၤထီဉ်တၢ်အဂီၢ်
- အီကွၢ်လံကသံဉ်လာအထီဉ်ဂဲၤထီဉ်တၢ်သန့က့တမၤစၢၤအီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်အတၢ်ဘၣ်ဒိတဖၣ်

အကါဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢထီၣ်ဘိန့ၣ်နကတိၤတၢ်ဒီးကသံဉ်သရၣ်တဂၤဘၣ်ဃးကသံဉ်အတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢနၤဒီးနဖိထံၣ်န့ၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်အတၢ်ဘၣ်ဒိလၢအညိၣ်န့ၣ်ကဲထီၣ်အသးဒီး Guanfacine ဟ်ဃုာ်-

- တၢ်ဂ့ၢ်ကီၤလၢအနၢ်ကလီၤမဲဘၣ်သး
- ကိာ်ပူၤဃုထီ
- အဲၣ်ဒီးမံ
- သ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်သနးစ့ၤမ့တမ့ၢ်မူၤ
- သးဖျါၣ်စံၣ်အယုာ်စၢ်.

ကသံဉ်အတၢ်ဘၣ်ဒိလၢအညိၣ်န့ၣ်ကဲထီၣ်အသးဒီး Atomoxetine ဟ်ဃုာ်-

- အိၣ်တၢ်တဘဲဘၣ်
- ဟၢဖၢဆါ
- မံတန့ၢ်အါအါဘၣ်
- ဟၢဖၢကျါၤ
- သးတၢ်တူၢ်ဘၣ်ဒိဝဲဒၣ်အသးဆူအံၤဆူန့ၣ်.

ကသံဉ်အတၢ်ဘၣ်ဒိလၢတနါစိၤကဲထီၣ်တဖၣ်

- တၢ်လိၤသး
- တၢ်အဲၣ်ဒီးမၤဆါလီၤသးအတၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲနဖိမ့ၢ်အိကသံဉ်ဒီးလဲၤဒိဖျါဘၣ်တၢ်သးမ့တမ့ၢ်တၢ်ဆိကမိၣ်လၢကမၤဆါလီၤအသးန့ၣ်ကတိၤတၢ်ဒီးနဖိအကသံဉ်သရၣ်တချုးတၢ်ဟ်ကတိၤကသံဉ်ကသိတက့ၢ်. တၢ်ဟ်ကတိၤအိၤကဲတၢ်လၢအမၤဘၣ်ဒိတၢ်သ့လီၤ.

ဂံၢ်ထံးတဖၣ်

- [ADHD: supporting children and pre-teens \(ADHD-ဆိၣ်ထွဲဖဲသ့ၣ်ဒီးသးစၢ်လိၣ်ဘိ\)](#) | Raising Children Network
- [Australian evidence-based clinical practice guideline for ADHD – Consumer Companion Guide \(အိးစၢ်တြဲလၢတၢ်ကူစါ အတၢ်မၤအတၢ်န့ၣ်ကျဲလၢ ADHD လၢအဒီးသန့ၤထီၣ်လၢတၢ်အုၣ် သး - ပှၤပှၤသ့တၢ်စဲၣ်နီၤတၢ်န့ၣ်ကျဲ\) | AADPA](#)
- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ထွဲဒီးကသံဉ်ကသိလီၤလီၤဆိဆိ- [တၢ်ဃုထၢဒီးကသံဉ်ကသိ | WA Health](#)